

مزار علما و فقها در حرم علوی

سر نهادن بر آستان قدس امیرمؤمنان و پناهنده شدن به جوار کرم و عطوفت حضرت ابوتراب، آرزوی دیرین و شیرین محبان اهل بیت و دلدادگان مولای متقیان است. از این رو، چه مهاجرت به نجف و سکونت در جوار حرم آن مولا، و چه دفن شدن در خاک نجف در کنار بارگاه پرشکوه و معنویت حضرت امیر، مایه افتخار هر انسانی است.

تشرّف به حرم آن امام در «روضه علوی» اگر با شناخت بزرگان و علمایی باشد که در جوار این مرقد نورانی مدفونند، سبب می‌شود تا به ایشان نیز ادای دین و احترام و تکریم شود.

هر چند در شماره نخست این فصلنامه، تنی چند از بزرگان شیعه و شخصیت‌های نامدار علمی همچون علامه حلی، مقدس اردبیلی، محدث نوری، آخوند خراسانی، سید محمد کاظم یزدی، میرزای نایینی، شیخ عباس قمی، سید ابوالحسن اصفهانی، حاج آقا مصطفی خمینی، آیه‌الله خوبی معرفی شدند، اما مدفونین در اتاق‌ها و رواق‌ها و ایوان‌های حرم منور علی بن ابی طالب (ع) بسی بیش از آن است که معرفی شد. از این رو در این شماره، به ذکر نام برخی از عالمانی می‌پردازیم که در اتاق‌های اطراف حرم و در ایوان‌ها و رواق‌ها مدفونند.

این اسامی از راهنمایی که «بخش فرهنگی واحد مرمت باستانی» حرم حضرت امیر (ع) منتشر کرده، استخراج شده است. امید است که مایه توجه بیشتر به عالمان دین و پاسداران حریم تشیع و ولایت و اهل بیت (ع) گردد.

- اتاق ۱:**
آقا ضیاءالدین عراقی، متوفای ۱۳۶۱ ق.
- اتاق ۳:**
سید صدرالدین صدر، متوفای ۱۲۶۴ ق.
ملافتحعلی سلطان آبادی، متوفای ۱۳۱۸ ق.
- اتاق ۶:**
سید محمد جواد، فرزند محمد تقی طباطبایی تبریزی.
- اتاق ۷:**
سید محمد جواد عاملی، (صاحب موسوعه مفتاح الکرامه) متوفای ۱۳۱۸ ق.
شیخ زین العابدین عاملی، متوفای ۱۲۰۰ ق.
شیخ محمد بن طاهر سماوی، متوفای ۱۳۷۰ ق.
شیخ محمد جواد بلاغی، (صاحب تفسیر آلاء الرحمن) متوفای ۱۳۵۲ ق.
- اتاق ۹:**
سید عبدالهادی بن موسی خراسان، متوفای ۱۳۷۷ ق.
سید عبدالرسول بن محمد حسین خراسان، متوفای ۱۳۶۱ ق.
- اتاق ۱۰:**
شیخ محمد سعید حبوبی، متوفای ۱۳۳۳ ق.
- اتاق ۱۱:**
شیخ مهدی نجف، متوفای ۱۳۰۹ ق.
شیخ محمد طه، فرزند شیخ مهدی نجف، متوفای ۱۳۳۳ ق.
- شیخ مرتضی انصاری (شیخ اعظم) فرزند محمد امین، متوفای ۱۲۸۱ ق.
- اتاق ۱۳:**
شیخ علی بن محمد حسین کرباسی، متوفای ۱۳۵۴ ق.
- اتاق ۱۵ (در ایوان):**
حاج میرزا حسین نوری (صاحب مستدرک الوسائل)، متوفای ۱۳۲۰ ق.
- حاج شیخ عباس محدث قمی (صاحب مفاتیح الجنان)، متوفای ۱۳۵۹ ق.
- اتاق ۱۷:**
شیخ مشکور حولای کبیر، متوفای ۱۲۷۳ ق.
شیخ مشکور حولای صغیر، متوفای ۱۳۵۳ ق.
- اتاق ۱۸:**
سید آقا حسین اشکوری، فرزند سید عباس، متوفای ۱۳۴۹ ق.
شیخ علی لاهیجانی، متوفای ۱۳۶۷ ق.
سید محمد اشکوری، فرزند سید اسدالله، متوفای ۱۳۹۴ ق.
سید جعفر مرعشی، فرزند محمد، متوفای ۱۴۰۷ ق.
- اتاق ۲۱:**
سید محمد فشارکی، متوفای ۱۳۱۶ ق.
شیخ محمد حسین نائینی (معروف به میرزای نائینی، از علمای عصر مشروطه)، متوفای ۱۳۵۵ ق.
شیخ محمد علی کاظمی، متوفای ۱۳۶۵ ق.
شیخ حسین حلی، متوفای ۱۳۹۴ ق.
- اتاق ۲۲:**
آقا حسین قمی، متوفای ۱۳۶۶ ق.
شیخ فتح الله نمازی اصفهانی (شیخ الشریعه)، متوفای ۱۳۳۹ ق.
- اتاق ۲۲ (در ایوان):**
شیخ محمد حسین قمشه‌ای کبیر، متوفای ۱۳۳۶ ق.
- اتاق ۲۳:**
شیخ محمد علی اردوباری، متوفای ۱۳۸۰ ق.
شیخ نصرالله خلخالی (امین امام خمینی)، متوفای ۱۳۹۸ ق.
شیخ محمد کاظم شیرازی، متوفای ۱۳۶۷ ق.
- اتاق ۲۶:**
میرزا حبیب الله رشتی، متوفای ۱۳۱۲ ق.

آخوند خراسانی (صاحب کفایه)، متوفای ۱۳۲۹ ق.

سید ابوالحسن اصفهانی، متوفای ۱۳۶۵ ق.

سید حسن بجنوردی (صاحب القواعد الفقهیه)،

متوفای ۱۳۵۹ ق.

اتاق ۲۸:

شیخ عبدالنبی مظفر، فرزند محمد، متوفای ۱۳۳۷ ق.

شیخ محمد مظفر، فرزند عبدالله، متوفای ۱۳۳۲ ق.

اتاق ۲۹:

سید عبدالله بهبهانی (از رهبران مشروطه)، متوفای

۱۳۲۸ ق.

اتاق ۳۱:

سید ابوالقاسم خوئی (از مراجع بزرگ تقلید)، متوفای

۱۴۱۳ ق.

سید نصرالله موسوی مستنبط (داماد آیت‌الله خویی)،

متوفای ۱۴۰۶ ق.

آرامگاه مجدد شیرازی

میرزا محمد حسن شیرازی (مجدد شیرازی)،

متوفای ۱۳۱۲ ق.

سید عبدالهادی شیرازی (از مراجع بزرگ تقلید)،

متوفای ۱۳۸۳ ق.

اتاق ۴۶:

میرزا ابوالحسن مشکینی (صاحب حاشیه)، متوفای

۱۳۵۸ ق.

اتاق ۴۷:

سید محمد کاظم یزدی (صاحب عروة الوثقی)،

متوفای ۱۳۳۴ ق.

سید محمد یزدی (یسر صاحب عروة و از شهدای

انقلاب عشرين عراق)، متوفای ۱۳۳۴ ق.

اتاق ۴۸:

سید عبدالحسین شرف‌الدین عاملی، (صاحب

المراجعات)، متوفای ۱۳۷۷ ق.

سید اسماعیل موسوی صدر، متوفای ۱۳۸۸ ق.

اتاق ۵۳:

شیخ عبدالکریم زنجانی، متوفای ۱۳۸۸ ق.

رواق غربی (ساباط، مسجد بالاسر):

میرزا محمد حسن آشتیانی، متوفای ۱۳۱۹ ق.

سید محمود شاهرودی (از مراجع بزرگ تقلید)،

متوفای ۱۳۹۴ ق.

شیخ جعفر شوشتری، فرزند حسین، متوفای ۱۳۰۳

ق.

شیخ عبدالله مازندرانی (از علمای عصر مشروطه)،

متوفای ۱۳۳۰ ق.

ایوان علما:

ملا محمد مهدی نراقی (صاحب جامع السعادات)،

متوفای ۱۲۰۹ ق.

ملا احمد نراقی، فرزند ملا مهدی (صاحب

معراج السعاده)، متوفای ۱۲۴۴ ق.

اتاق جنب گلدسته شمالی:

شیخ جمال‌الدین حسن بن یوسف (علامه حلی)،

متوفای ۷۲۶ ق.

شیخ محمد حسین غروی اصفهانی (معروف به

کمپانی)، متوفای ۱۳۶۱ ق.

حاج آقا مصطفی خمینی، فرزند روح‌الله، متوفای

۱۳۹۷ ق.

سید نصرالله همدانی، متوفای ۱۳۹۱ ق.

ایوان طلا:

سید محمد علی شاه عبدالعظیمی، متوفای

۱۳۳۴ ق.

شیخ محمد جعفر استرآبادی، متوفای ۱۲۳۶ ق.

اتاق جنب گلدسته جنوبی:

مقدس اردبیلی (صاحب مجمع‌الفائده و البرهان)،

متوفای ۹۹۳ ق.